

Χρυσή 29/9/1971

ΜΙΑ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

Οι «Τρωάδες» του Μ. Κακογιάννη

ΝΑ ΤΗΝ ΘΕΣΕΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

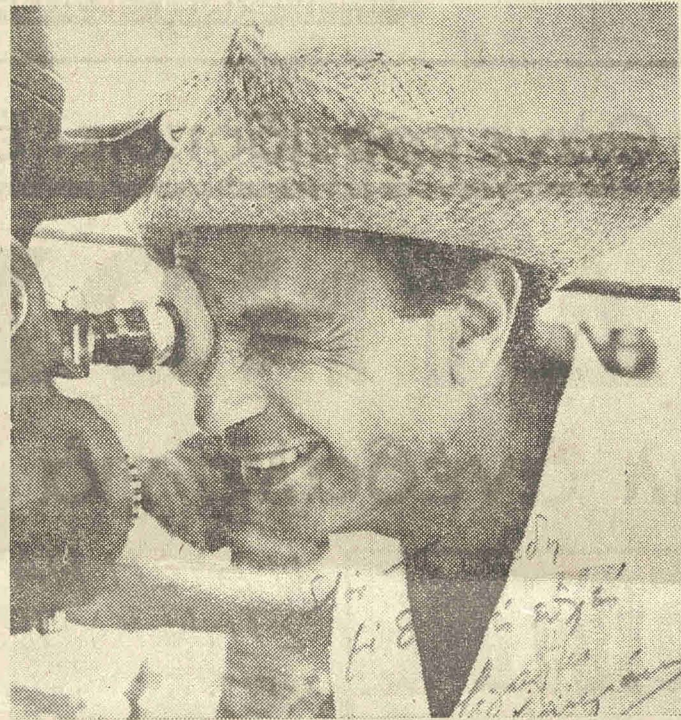
Γράφει ο Π. Παιονίδης

Η εβδομαδιαία Κινηματογραφική Στήλη ξαναρχίζει την ζωή της από σήμερα, ύστερα από την αναγκαστική καλοκαιρινή άρρα.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.

ΟΙ «ΤΡΩΑΔΕΣ» ΤΟΥ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Εγκαινιάζουμε την επανάληψη της Στήλης με κριτικό σημείωμα για τις «Τρωάδες» του Μιχ. Κακογιάννη, πούχουμε την τύχη να δούμε στο Παρίσι, κατά την διάρκεια ενός πρόσφατου συντομίου περιόδου.

Ο ΜΙΧ. ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΓΥΡΙΣΜΑΤΟΣ ΤΩΝ «ΤΡΩΑΔΩΝ», ΚΑΠΟΥ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ. ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΧΩΡΗΣΕ Ο ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ.

Η μεγάλη ήθοποιός δίνει επίκεντρικές διαστάσεις στη μορφή. Της δίνει μια απλότητα που αγαλιάζει.

Μια σκηνή χαρακτήρε βαθειά μέσα μου. Εκείνη με την Έκδη να σκύβει πάνω από το τσακισμένο στα βράχια κορμάκι του Άστου.

Μια παράμοια σκηνή με την Ανδρομάχη (Βανέσσα Ρενγκράιη) τη στιγμή που της ανακοινώνεται η διαταγή να παραδώσει τον γιο της για να εκτελεστεί.

και η μορφή της Έλένης (Ειρήνη Πατά). Η Έλληνίδα ήθοποιός δεν κρατεί με ευθύνη το βάρος του ρόλου, αλλά έχεις την εντύπωση πως η μορφή σε στιγμές κάπου δεν δίνει με το σύνολο.

Η ταινία κλείνει με τις Τρωάδες να σκλώνονται από το κώμα:

«... Ας πορευθούμε με τις πληγές μας προς την καινούρια μέρα», λέει η Έκδη. Πίσω καιείται η Τροία, μπροστά καταχνιά.

Οργανικό μέρος της επίδρασης αυτής ταινίας είναι και η μουσική του Θεοδωράκη. Λιτή όπως και τα φόντα και συγκλονιστική εκεί όπου πρέπει όπως και τα πάθη που ξετυλίγονται.

Έχουμε την άποψη πως η ταινία αυτή πρέπει να προβληθεί το συντομότερο και στην Κύπρο και να θεθεί μάλιστα υπό την αιγίδα της κυβέρνησης, αν όχι και του ίδιου του Προέδρου Μακαρίου.

Τα δικαιώματα για την Κύπρο τάχει η εταιρεία «Διαμασκηνο», που αγόρασε την ταινία για την Ελλάδα. Αν όμως η απαγορευμένη μουσική του Θεοδωράκη σκαλώσει κάπου την υπόθεση στην Ελλάδα, θα πρέπει κι' εμείς να περιμένουμε;

Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, δεν αποκλείεται η κάθοδος του Κακογιάννη στην Κύπρο προς το τέλος του χρόνου. Ο ΘΟΚ του ζήτησε μάλιστα να σκηνοθετήσει τον «Αγαμέμνονα», το έναρκτηριο έργο του.

Δεν θα μπορούσε λοιπόν να προγραμματιστεί μια πρεμιέρα των «Τρωάδων» στην Κύπρο προς το τέλος του χρόνου, με όλη τη βαρύτητα που της αξίζει;

Η Βαρωσιώτικη Μπουάτ τιμιά τον Γ. Σεφέρη

Αύριο Πέμπτη και ώρα 8.30 μ.μ. θα μιλήσει στη «Βαρωσιώτικη Μπουάτ» ο κ. Κώστας Σεφέρης για το έργο του αειμνήστου μεγάλου Έλληνα ποιητή Γιώργου Σεφέρη.

Και τότε όπως και στις μέρες μας έμπαινε: επίτακτικά το ερώτημα: Πού πάμε; Πού οδηγεί ο πόλεμος;

Το τραγικό αυτό ερώτημα πούναι έντελως σύγχρονο, το έδεσε μ' ένα μοναδικό άριστουργηματικό τρόπο ο Ευριπίδης στις «Τρωάδες» του. Κι' αυτό το μήνυμα είναι που πήρε ο Κακογιάννης και προσπάθησε να το δώσει κινηματογραφική γλώσσα.

Το τοπίο που διάλεξε ο Κακογιάννης για γύρισμα είναι γυμνό—γυμνό και σκληρό.

Τίποτα δεν άποσπα την προσοχή από το κύριο, από τους ανθρώπους και το δράμα τους, από τους κραδασμούς της ψυχής των γυναικών της Τροίας, που ένας μεγεθυντικός φακός προβάλλει στο πρώτο—πρώτο πλάνο.

Θα θέλαμε να σταθούμε στον χορό που δόταν και το δυσκολότερο πρόβλημα που έμπαινε μπροστά στον Κακογιάννη. Τα θέματα της κίνησης του χορού ιδιαίτερα όμως εκείνο των σχέσεων χορού και θεατή ο Κακογιάννης το έλυσε μ' ένα συγκλονιστικό τρόπο. Υπάρχει μια στιγμή, από τις πιο δραματικές όταν η μηχανή εντοπίζει μια—μια τις μορφές, τα πρόσωπα τους, τα μάτια τους, το τετράγωνο που σχηματίζεται γύρω από τα μάτια τους, και μ' ένα άριστοτεχνικό τρόπο άποκαθιστά για λίγα λεπτά, λίγες στιγμές μια μοναδική επαφή μεταξύ θεατή και χορού.

Έτσι όπως τα μάτια, μάτια που κρύβουν, τον πιο άκρατο πόνο, κυτάζουν κατάματα τον θεατή κι' οι κραυγές, οι οίμωγες εκτινάσσονται σε επάλληλα κύματα προς την αίθουσα, νοιώθεις ότι πήξεσαι, ότι παρασέρνεται σε μια δίνη φοβερή.

Γενικά, ο Κακογιάννης επιβάλλει στην δομή της ταινίας μια εσωτερική πλαστικότητα, ένα ρυθμό στέρεα δεμένο με την ένταση του πάθους έτσι όπως απλά, γεμάτα το ανέλθει ο μέγας τραγικός.

Τα πάντα στην Τροία έχουν χαθεί ή πόλη που βρίσκεται πίσω από το τείχος, που φαίνεται στο βάθος δεν υπάρχει πιά.

Κι' οι γυναίκες της Τροίας περιμένουν τους κατακτητές να τις μεταφέρουν σκλάβες στα καράβια τους. Αυτό όμως το γενικό φόντο δεν αρκεί στον Ευριπίδη. Θα σπρώξει το τραγικό μέχρι τα έσχατα. Πίσω από τον κάθε πόνο υπάρχει πάντα ένας μεγάλος τερρος.

Κι' αυτή η κλιμάκωση του πόνου, αυτή η κίνηση προς τα έγκατα της ψυχής, προς το σύνολο της ανθρώπινης άνταξης, που άποδεικνύονται άνεξάντλητα δίνονται με μια δυνατή κινηματογραφική γλώσσα.

Στο πρώτο πλάνο έχουμε την Έκδη, την Ιρανή αυτή βασίλισσα με τους πολλούς γιούς και τις θυγατέρες που έχασε τα πάντα. Το τραγικό έδω βράσκει την πιο κλασσική του έκφραση στην Έκδη του Κακογιάννη, την Κάθρη Χέμπουρν.

Οι «Τρωάδες» του Μιχ. Κακογιάννη, πούχουμε την τύχη να δούμε στο Παρίσι, κατά την διάρκεια ενός πρόσφατου συντομίου περιόδου.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.

Η Στήλη μας θα φροντίσει, όπως και προηγούμενα, να καλύπτει με κριτικό μάτι τις ταινίες της εβδομάδας, που έχουν κάτι να πουν και που δεν είναι απλώς θεαματικά κονσερβοποιημένα.